

Nr 20

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om rätt för arbetsgivare till skattefri avsättning till pensionsfond.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 210 av herr *Ottosson m. fl.* och II: 270 av herr *Magnusson i Borås m. fl.* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionerna anförts företaga utredning och framlägga förslag, att arbetsgivare medges rätt att — utöver de årliga avgifterna för tilläggs pensioneringen — skattefritt avsätta medel till egen pensionsfond i syfte att göra pensionsutfästelserna fullt säkra.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 270 (jfr II: 282).

Gällande rätt

De år 1955 beslutade ändrade bestämmelserna rörande företagsbeskattningen innefattade bl. a. nya föreskrifter angående vad som skall förstås med pensionsstiftelse och om rätt till avdrag för avsättning av medel till dylik stiftelse. Bestämmelserna var föremål för översyn vid 1961 års höstrikstag i samband med antagande av civilrättslig lagstiftning rörande pensionsstiftelser. Fr. o. m. 1962 års taxering innebär de skatterättsliga bestämmelserna, som gäller vid taxering till både statlig och kommunal inkomstskatt, bl. a. följande.

Enligt punkt 2 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen må skattskyldig åtnjuta avdrag vid beräkning av inkomst av rörelse för medel, som avsatts till sådan pensionsstiftelse varom förmäles i punkt 6 av anvisningarna till 53 § samma lag. Motsvarande gäller jämlikt punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 22 § vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder. För rätt till avdrag kräves bl. a. att medlen kontant eller i form av aktier eller därmed jämförliga tillgångar till ett värde motsvarande den gjorda avsättningen överlämnats till stiftelsen. Är fråga om aktiebolag, ekonomisk förening m. fl. juridiska per-

soner godtas avsättning i form av skuldebrev. Därvid fordras emellertid numera i regel att skuldebrevet innefattar utfästelse om ränta.

Genom 1961 års lagstiftning har vidare föreskrivits att för rätt till avdrag även skall krävas att den skattskyldige utfäst pension samt att utfästelsen i princip skall vara oantastbar. Sålunda stadgas i fjärde stycket av förenämnda anvisningspunkt till 29 § att pensionsstiftelseavsättning skall tjäna till tryggnad av den skattskyldiges utfästelse om pension. Utfästelse skall vara gjord av den skattskyldige till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande. Utfästelse till arbetstagare om pension, som ännu ej börjat utgå, skall innefatta att denne vid avgång ur tjänsten utan samband med inträffat pensionsfall har rätt till den del av pensionen som intjänats vid avgången (s. k. fribrev).

Avdrag för avsättning till pensionsstiftelse må uppgå till högst det belopp, som fordras för att uppbringa stiftelsens förmögenhet vid beskattningsårets utgång till vad som motsvarar pensionsreserven, beräknad enligt 10 § lagen med vissa bestämmelser om pensionsstiftelse. Enligt detta lagrum avses med pensionsreserv kapitalvärdet av utgående pensioner samt i fråga om pensioner, som ännu inte börjat utgå, kapitalvärdet av utfästelser om pension till den del pension enligt utfästelserna intjänats vid tillfället för beräkningen. Pensionsreserven kan även påverkas av tilläggsutfästelser om pension enligt det s. k. PRI-systemet eller annat liknande system. Vid 1962 års taxering gällde en schablonregel för beräkning av pensionsreserv på grund av sådana tilläggsutfästelser (prop. 132 och bev. utsk. bet. 55/1961).

Femte stycket av punkt 2 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen stadgar, att vid beräkning av det belopp, vartill avdragsgill avsättning till pensionsstiftelse högst må uppgå, hänsyn i fråga om s. k. familjeföretag icke får tas till pensionsutfästelse avseende någon, som genom eget eller anhörigs innehav av aktier har ett avgörande inflytande i bolaget, eller ock efterlevande till någon varom sålunda är fråga.

S. k. fria pensionsstiftelser skall stå under tillsyn enligt 1929 års lag om tillsyn över stiftelser. För s. k. bundna stiftelser gäller bestämmelserna i 1937 års lag om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser.

Enligt punkt 6 av anvisningarna till 53 § kommunalskattelagen fordras att följande förutsättningar är uppfyllda för att en pensionsstiftelse i skatterättslig mening skall föreligga. Stiftelsens stadgar skall ha fastställts av tillsynsmyndigheten. De skall innehålla föreskrift att stiftelsens ändamål uteslutande är pensionering på grund av tjänst och att ändamålet skall vara oförändrat så länge stiftelsen består samt att vid dess upplösning eller då det icke längre finns eller kan antagas komma att finnas någon, vars rätt till pension på grund av tjänst skall tillgodoses av stiftelsen, återstående medel antingen skall användas för dylik pensionering eller också anslås till välgörande eller eljest allmännyttigt ändamål.

För stiftelser, vilkas förmögenhet överstiger pensionsreserven på visst sätt, har enligt övergångsbestämmelserna till 1961 års lagstiftning i ämnet införts en bestämmelse om tvångsmässig avtappning av överskottet. Denna s. k. avtappningsregel har trätt i kraft vid 1964 års taxering.

Pensionsstiftelseutredningen avgav i juni 1965 sitt slutbetänkande Pensionsstiftelser II (SOU 1965:41). Utredningens förslag är efter remissförfarande f. n. föremål för Kungl. Maj:ts prövning. I betänkandet, som enbart avser privata pensioner, ligger tyngdpunkten i förslagen på den civilrättsliga sidan. De centrala förslagen utgöres av en lag om tryggande av pensionslöften (*tryggandelagen*), en lag om personalstiftelse (*personalstiftelselagen*) och en lag om införande av de nämnda lagarna (*införandelagen*). Vidare föreslås ändringar av och tillägg till såväl civilrättsliga som skatterättsliga lagar samt upphävande av 1937 års lag om aktiebolags pensions- och personalstiftelser och 1961 års lag med vissa bestämmelser om pensionsstiftelse.

Utredningen föreslår, att sådana pensionsstiftelser, vilkas förmögenheter utgöres av kontanter eller dylikt (realstiftelser) skall bestå. Dessa stiftelser får en självständigare ställning i förhållande till arbetsgivaren än hittills. Däremot föreslås att de pensionsstiftelser, vars tillgångar består av en fordran mot arbetsgivaren (reversstiftelser), skall avskaffas och ersättas med en särskild skuldpost i arbetsgivarens balansräkning, benämnd »Avsatt till pensioner». En pensionsstiftelses ändamål skall uteslutande vara pensionering. Andra personaländamål får tillgodoses genom bildandet av en personalstiftelse. Arbetsgivare må — i likhet med vad som f. n. gäller — taga i anspråk pensionsstiftelses överskottsmedel för gottgörelse. Någon motsvarighet till den nuvarande avtappningsregeln föreslås inte beträffande överskott i pensionsstiftelse. Däremot förordar utredningen beträffande pensionsstiftelse med reverstillgångar — vilken enligt förslaget ersättes av en skuldpost i arbetsgivarens balansräkning — en särskild avtappning av överskott enligt vissa schablonregler.

Under rubriken »Avsatt till pensioner» får aktiebolag, ekonomisk förening och motsvarande arbetsgivare (d. v. s. de skattesubjekt som enligt gällande skatterätt har rätt till reversavsättning) med avdragsrätt vid inkomsttaxeringen redovisa skuld för löften om pension som ingår i allmän pensionsplan. En sådan allmän pensionsplan är den s. k. ITP-planen. Skuldredovisning under nämnda rubrik har medgivits de kvalificerade subjekten i ytterligare två fall. Det första, som tillkommit i syfte att uppmuntra arbetsgivare att lämna privat pension som komplettering till ATP-pensionen, avser löften om pension till arbetstagare, som är födda 1907 eller tidigare, eller till sådana arbetstagares efterlevande, dock att pensionslöftet i detta hänseende ej må gälla högre pension än tre basbelopp enligt lagen om allmän försäkring. Det

andra medgivandet gäller generellt för pensionslöften utöver de ovannämnda under förutsättning att löftet lämnats före den 1 januari 1967. Med den sistnämnda regeln har utredningen velat åstadkomma en mjuk övergång från gällande rätt.

När det gäller avsättning inom familjebolag till pensionsstiftelse innebär de föreslagna bestämmelserna att begreppet huvuddelägare i aktiebolag eller i ekonomisk förening bestämmes något snävare än enligt gällande praxis. Till grund för bedömandet huruvida en person har bestämmande inflytande över företaget skall enligt förslaget läggas hans eget, föräldrarnas, makes, avkomlings och avkomlings makes samlade innehav av aktier eller andelar. Familjebolag må under rubriken »Avsatt till pensioner» redovisa medel för att trygga pension åt huvuddelägare enligt allmän pensionsplan. Detta gäller även sådan pension som intjänats före den nya lagstiftningens ikraftträdande. Till pensionsstiftelse föreslås familjebolag få med avdragsrätt vid taxering avsätta realmedel för att trygga pension åt huvuddelägare, därvid fråga skall vara om pension inom ramen för vad som i branschen är sedvanligt för arbetstagare med motsvarande arbetsuppgifter.

Ur skatterättslig synpunkt bör vidare följande uppmärksammas. Kvarstående pensionsstiftelser skall hänföras under tryggandelagen. Varje arbetsgivare har framdeles rätt att bilda pensionsstiftelse med ändamål att trygga samtliga slag av pensionslöften, därvid avsättning till sådan stiftelse endast får ske med kontanter och därmed jämförliga tillgångar. Under rubriken »Avsatt till pensioner» skall redovisas medel, som vid den nya lagstiftningens ikraftträdande tillförts arbetsgivare vid upplösning av reversstiftelse. Vad arbetsgivare gottgör sig från pensionsstiftelse är liksom nu hänförligt till rörelseintäkt, dock ej gottgörelse ur beskattade medel. En minskning av posten »Avsatt till pensioner» innebär återföring av en reservering, vilken enligt allmänna regler skall beskattas som intäkt. Olikheterna mellan civilrättslig och skatterättslig pensionsreserv försvinner. Vidare föreslås att avdrag skall medgivas även för avsättning för att trygga antastbara pensioner (d.v. s. sådana pensioner till vilka arbetstagare förverkar sin rätt vid förtida avgång från tjänsten).

Enligt förslaget skall de nya bestämmelserna träda i kraft den 1 mars 1967 för att tillämpas första gången vid 1968 års taxering.

Frågans tidigare behandling

Det i förevarande motioner framställda yrkandet har tidigare varit föremål för riksdagens prövning, senast år 1962, då det på förslag av bevillningsutskottet (bet. nr 23) avvisades. Utskottet uttalade därvid att det förhållandet, att finansieringen av den allmänna tilläggspensioneringen uppbyggts på den s. k. fördelningsprincipen, utesluter att företag, som inte utfäst sig att betala pensioner vid sidan av ATP, kan anses ha någon pen-

sionsskuld utöver de författningsenligt föreskrivna avgifterna för denna pensionering. Med anledning av att motionärerna motiverat en ökad rätt till skattefria pensionsavsättningar med hänsyn till angelägenheten av att stimulera företagssparandet erinrade utskottet om att den svenska skattelagsstiftningen inrymmer stora möjligheter för företagen till konsolidering och självfinansiering bl. a. genom rätt till långtgående nedskrivning av varulager och tämligen generösa regler för avskrivning å inventarier. Skapandet av tillräckliga möjligheter för företagen till konsolidering och självfinansiering hade även allmänna skatteberedningen att beakta vid sina överväganden rörande ändrade beskattningsregler för företagen. Utskottet erinrade vidare om företagets möjlighet enligt ATP-systemet att bl. a. i investeringssyfte återlåna erlagda pensionsavgifter ur allmänna pensionsfonden, en möjlighet som på längre sikt torde komma att innebära ett verksamt bidrag till företagets kapitalförsörjning.

Motionerna

Motiveringen för yrkandet i motionerna återfinnes i motionen II: 282.

Häri framföres ett förslag till blandat system med delvis centraliserad och delvis decentraliserad förvaltning av ATP-medlen. Motionärerna erinrar om att den obligatoriska tilläggs pensioneringen bygger på fördelningsprincipen, innebärande att varje års utgifter skall täckas av de avgifter och andra inkomster som belöper på året. Farhågorna för att ett strikt tillämpande av fördelningsprincipen skulle leda till ett avsevärt sparande har gjort att man för åren till och med 1969 beslutat och för framtiden planerat avgifter som kan beräknas leda till en högst betydande central fondering. Uppenbarligen innebär en sådan central fondering en oerhörd maktkoncentration. Den enskilda kapitalmarknaden skulle i huvudsak förlora sin betydelse, och näringslivet för sin framtida utveckling och rationalisering i det väsentliga vara i händerna på de tillfälligt makthavande.

Motionärerna framhåller att tidigare lagstiftning medgivit företagen möjligheter att till särskilda pensionsfonder avsätta en del av årets vinst för att säkerställa sådana utfästelser om framtida pension som företagen gjort. Denna fondering har nu måst upphöra, och dessutom måste en minskning av fonderna i vissa fall göras genom den s. k. avtappningsregeln. En uppbyggnad av ett pensionssparande — utöver det som sker inom AP-fonderna — förekommer dock genom det s. k. PRI-systemet. Därigenom kommer det väsentliga av nysparandet att stanna kvar hos företagen under den tid då behovet av utbetalningar enligt systemet inte är så stort. Systemet bygger även på en kollektiv säkerhet i det att de i försäkringen samgående företagen gemensamt ansvarar för pensioner inom sådana företag som eventuellt inte blir i stånd att fullgöra sina förpliktelser. Enligt motionärernas

mening borde prövas, huruvida icke ett liknande system skulle kunna tillämpas i fråga om ATP-pensionerna och deras fondering. Systemet skulle innebära att den del av fastställda avgifter, som icke erfordras för täckande av AP-fondernas utgifter under året, skulle på ett betryggande sätt avsättas inom företagen för att tagas i anspråk vid den tidpunkt då AP-fondernas utgifter stigit. Det föreslagna systemet skulle innebära å ena sidan samma totala sparande och å andra sidan samma trygghet för pensions-tagarna som enligt nuvarande system. Den jättestora ansamlingen av medel som nuvarande ordning innebär skulle undanröjas.

Enligt motionärernas mening är det av yttersta vikt att pensionssystemet kompletteras med åtgärder som ger detta en högre grad av säkerhet. I detta syfte förordas att arbetsgivare — inom såväl större som mindre företag — får rätt att till egen pensionsstiftelse göra avsättningar upp till visst maximibelopp per år. Maximibeloppet bör vara den mot pensionsförpliktelse svarande genomsnittliga verkliga årskostnaden enligt försäkringsmatematiska beräkningar och avsättningen under året kunna uppgå till skillnaden mellan detta maximibelopp och de avgifter arbetsgivaren har att inbetala för sina anställda. Bestämmelser angående fondernas avskiljande och dessas säkerställande bör utfärdas i analogi med vad som hittills gällt i fråga om pensionsavsättningar inom eget företag.

För genomförande av en sådan ordning talar främst följande omständigheter. Företagssparandet spelar för närvarande en mycket stor roll och skulle vid den föreslagna fondbildningen utan tvivel påverkas i gynnsam riktning. Genom att på detta sätt främja företagssparandet skulle man underlätta lösningen av vissa av företagens kreditproblem och skapa förutsättningar för en större produktionsökning med därav följande standardökning i samhället. För de anställda skulle en frivillig fondering inom företagen innebära att pensionsutfästelserna gjordes säkrare. Högre avgiftsbelopp skulle finnas avsatta, samtidigt som den ökade produktionen skulle förstärka säkerheten. Företagen skulle få möjligheter till en såväl för företagen själva som för samhället lösningsresultatutjämnings. På grund härav får man förutsätta, att företagen skulle finna det förenligt med sina intressen att i största möjliga utsträckning begagna rätten till frivillig avsättning till egen pensionsfond. Den övervältring av kostnaderna för pensionerna som förekommer i nuvarande system är från såväl principiella som rättvisesynpunkter i högsta grad otillfredsställande.

Det föreslagna systemet kan ej genomföras utan utredning. Det är bl.a. angeläget att en realistisk beräkning med hänsynstagande till uppskattad dödlighet, produktionsutveckling, ränteläge m. m. göres angående de verkliga genomsnittliga årskostnaderna för de utfästa pensionsförpliktelse.

Utskottet

Förutsättningarna för rätten till avdrag för avsättning till pensionsstiftelser ändrades betydligt i och med tillkomsten av den allmänna tilläggs-pensioneringen. Genom 1961 års civil- och skatterättsliga regler på förevarande område begränsades möjligheterna till skattefria avsättningar av medel till pensionsstiftelser ytterligare. För rätt till avdrag kräves numera bl.a. att utfästelsen om pension gjorts av den skattskyldige själv — tidigare godtogs av pensionsstiftelsen gjord utfästelse — och att utfästelsen skall innebära rätt till fribrev vid avgång ur tjänsten före uppnådd pensions-ålder (oantastbar pensionsrätt). Dessa bestämmelser medför i princip en minskning av den s. k. avdragsgilla pensionsreserven, varmed förstås det belopp, vartill pensionsstiftelsens förmögenhet högst må uppgå för att avdragsrätt för avsättning till stiftelsen skall föreligga. En annan omständighet som verkar nedsättande på den avdragsgilla pensionsreserven, är att sådana utfästelser, vari intagits förbehåll att pension må nedsättas med belopp motsvarande vad den anställde kan komma att uppbära enligt ATP, vid pensionsreservens beräkning skall beaktas blott till nettovärdet, d.v.s. utfästelsens belopp minskat med vad som kan komma att utgå enligt ATP. Detta har medfört att många pensionsstiftelsers förmögenhet överstiger vad som numera motsvarar pensionsreserven. För att motverka att alltför stora överskott kvarligger i pensionsstiftelse under obegränsad tid har införts den s. k. avtappningsregeln, varigenom arbetsgivare blir skyldiga att ur pensionsstiftelsens överskott gottgöra sig för erlagda ATP-avgifter. Bestämmelsen trädde i kraft vid 1964 års taxering och gäller endast i de fall stiftelseförmögenheten överstiger 120 % av pensionsreserven.

Det förhållandet att arbetsgivaren kan ha åtagit sig att avsätta medel för tilläggs-pension utöver ATP, t. ex. enligt det s. k. PRI-systemet, som grundar sig på överenskommelse mellan vissa parter på arbetsmarknaden, inverkar å andra sidan i höjande riktning på den avdragsgilla pensionsreserven.

Alltsedan 1955 års reform av avdragsreglerna beträffande pensionsavsättningar har gällt att vid beräkning av avdragsgill avsättning till pensionsstiftelse i familjeföretag hänsyn inte får tas till pensionsförmån avseende huvuddelägare eller sådan delägare närstående person. Denna bestämmelse påverkades inte av 1961 års lagstiftning.

I motionerna framställs ett förslag till blandat system med delvis centraliserad och delvis decentraliserad förvaltning av ATP-medlen. Förslaget innebär att skillnaden mellan de faktiska avgifter företagen har att erlägga för ATP och de avgifter som behövs för att täcka AP-fondernas utgifter under visst år skall bibehållas inom företagen för att tas i anspråk vid den tidpunkt då AP-fondernas utgifter stigit. För att ge pensionssystemet högsta

grad av säkerhet förordar motionärerna att arbetsgivare inom såväl större som mindre företag erhåller rätt att till egen pensionsstiftelse göra avsättningar med belopp motsvarande skillnaden mellan den mot pensionsförpliktelse svarande genomsnittliga årskostnaden enligt försäkringsmatematiska beräkningar och de ATP-avgifter arbetsgivaren har att inbetala för sina anställda. Ett genomförande av ett sådant system skulle enligt motionärernas mening främja företagssparandet och därmed lösa vissa av företagens kreditproblem, öka möjligheterna till resultatutjämning och göra pensionsutfästelserna säkrare.

Utskottet vill inledningsvis erinra om att finansieringen av den allmänna tilläggspensioneringen uppbyggts på den s. k. fördelningsprincipen, vilken innebär att varje års utgifter skall täckas av de avgifter och andra inkomster, som belöper på året. Med hänsyn härtill kan ett företag som inte utfäst sig att betala pensioner vid sidan av ATP inte anses ha någon pensions-skuld utöver de författningsenligt föreskrivna avgifterna för denna pensionering.

Enligt utskottets uppfattning erbjuder gällande skattelagstiftning företagen stora möjligheter till konsolidering och självfinansiering inte minst genom möjligheter till omfattande avsättningar till investeringsfonder samt förmånliga regler i fråga om varulagervärdering och om avskrivning på maskiner och inventarier. Det måste vidare antas att företagsskatteutredningen vid sina överväganden kommer att beakta att tillräckliga möjligheter skapas för företagen till konsolidering och självfinansiering. Härutöver må erinras om de möjligheter, som företagen enligt ATP-systemet har att i bl. a. investeringssyfte återlåna erlagda pensionsavgifter ur allmänna pensionsfonden. Den 31 december 1965 uppgick återlånen till 564,6 miljoner kronor. Vid samma tidpunkt år 1964 utgjorde återlånen 275,8 miljoner kronor.

Såsom framgår av den inledningsvis lämnade redogörelsen har pensionsstiftelseutredningen i sitt i juni 1965 avgivna betänkande Pensionsstiftelser II (SOU 1965: 41) redovisat sina slutliga överväganden angående de civilrättsliga och skatterättsliga frågor som har samband med tryggnad av privata pensioner. Förslaget, som f. n. är föremål för Kungl. Maj:ts prövning, innehåller inte några bestämmelser om placering av pensionsstiftelses medel. Utredningen framhåller dock — i anslutning till motiveringen för föreslagna bestämmelser om vilka tillgångar en pensionsstiftelse inte får mottaga (s. 167 och 178) — att styrelsen för en pensionsstiftelse vid placering av stiftelsens tillgångar inte bör vara bunden av särskilda föreskrifter. Styrelsen är således oförhindrad att återlåna medel till arbetsgivaren. Därvid har dock styrelsen att iakttaga pensionsborgenärernas intressen. Kraven på trygghet och erhållande av skäligen avkastning får således inte åsidosättas.

Pensionsstiftelseutredningen har i övrigt vid utarbetandet av sina förslag till bestämmelser på förevarande område främst tagit sikte på tryggheten av pensionsborgenärernas rätt till pension. I detta sammanhang bör erinras om att utredningen föreslår viss uppmjukning av reglerna om fåmansbolagens möjligheter till pensionsavsättning.

Med hänsyn till det ovan anförda och till att de civilrättsliga och skatterättsliga frågor, som har samband med pensionsstiftelser, är föremål för Kungl. Maj:ts prövning, kan utskottet inte tillstyrka utredningsyrkandet i motionerna.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 210 av herr Ottosson m. fl. och II: 270 av herr Magnusson i Borås m. fl. om rätt för arbetsgivare till skattefri avsättning till pensionsfond icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herr John Ericsson, fröken Ranmark, herrar Wörnberg, Elofsson, Tage Johansson, Lundström, Gösta Jacobsson, Erik Filip Petersson, Enarsson och Paul Jansson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Gustafson i Göteborg, Vigelsbo, Engkvist, Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik, Forsberg, Larsson i Umeå och Wikner.

Reservationer

1) av herrar *Gösta Jacobsson, Enarsson och Magnusson* i Borås, vilka ansett att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte med bifall till de likalydande motionerna I: 210 av herr Ottosson m. fl. och II: 270 av herr Magnusson i Borås m. fl. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t med beaktande av vad i motionerna anförts företager utredning och framlägger förslag, att arbetsgivare medges rätt att — utöver de årliga avgifterna för tilläggs pensioneringen — skattefritt avsätta medel till egen pensionsfond i syfte att göra pensionsutfästelserna fullt säkra.

2) av herrar *Elofsson, Lundström, Erik Filip Petersson, Gustafson* i Göteborg, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora och *Larsson* i Umeå.